

18. januar 2009

Bilag 2.2: Prisfastsættelse af kapitalindskud

EU har udarbejdet retningslinjer for prissætningen af kapitalindskud i kreditinstitutioner. For såkaldt hybrid kernekapital er mindstekravet sat til renten på en femårig statsobligation tillagt en samlet risikopræmie på 6 pct. point.

Givet at den femårige statsobligationsrente aktuelt er ca. 3 pct., giver det et gennemsnitligt afkastkrav på mindst 9 pct.

Afkastkravet skal holdes op mod det aktuelle markedsafkast, der for større børsnoterede pengeinstitutter er på 11-15 pct.

Der forventes i modellen et gennemsnitligt forventet afkastkrav på omkring 10 pct., hvilket er på niveau med, hvad der har været anvendt i andre EU-lande.

Prisdifferentiering ved kapitalindskud

Afkastkravet skal i overensstemmelse med EU's retningslinier derudover fastsættes individuelt for det enkelte institut ud fra deres kvalitet målt ved fx kapitaloverdækning og risikoprofil.

Behovet for at differentiere mellem institutterne skal også ses i lyset af, at udgangspunktet for modellen er, at alle kreditinstitutter, der opfylder lovens kapitalkrav, kan søge om et statsligt kapitalindskud. Der skal dermed fastsættes nogle retningslinier for prisfastsættelsen af det statslige kapitalindskud i det enkelte institut.

I EU's retningslinier er der som mål for graden af risiko, som spiller ind på prisdifferentieringen af kapitalindskuddet, lagt en betydelig vægt på rating. Kreditinstitutter med en rating på A eller derover kan i henhold til EU's retningslinjer undgå tillæg til minimumsprisen.

De internationale historiske erfaringer er, at institutter med en rating på AA- eller derover (kaldet gruppe I) i gennemsnit har en risikopræmie på kernekapital, der er ca. ¾ pct. point lavere, end hvad der gælder for institutter med en rating mellem A- og A+ (gruppe II), mens risikopræmien for institutter med en rating på BBB+ eller derunder (gruppe III) i gennemsnit har en risikopræmie på kernekapital, der er ca. 2 1/4 pct. point højere end institutter i gruppe I.

Der er imidlertid kun et fåtal af danske kreditinstitutter, der er ratede. Det er dog muligt at indplacere institutter uden rating i disse tre grupper ved at sammenligne dem med de ratede institutter på en række underliggende faktorer, som

- Kernekapital
- Gearing
- Indlånsunderskud
- Likviditetsrisiko
- Indtjening
- Kreditkvalitet

Derved vil alle institutter - på et gennemsigtigt og objektivi grundlag - kunne klassificeres ind i tre kategorier.

Prisfastsættelsen af de enkelte institutter vil samlet set indebære, at renten vil variere fra ca. 9 pct. og op til ca. 11 ¼ pct., jf. tabellen. I det omfang, at der forekommer ændringer i den nuværende rente på den femårige statsobligation, vil det slå direkte ud i nedenstående renter.

Afkastkrav for forskellige typer af pengeinstitutter

	I ("God" rating)	II ("Moderat" rating)	III ("Dårlig" rating)
Afkastkrav i pct.	9	9¾	11¼

Den faktiske gennemsnitlige rente vil afhænge af, hvilke kreditinstitutter, der søger, og hvor meget de søger.

Der findes ikke generelt tal for afkast på kernekapital for de danske pengeinstitutter. Imidlertid kan der laves et skøn over den historiske spredning i afkastkrav til den efterstillede kapital, der består af den supplerende lånekapital og den hybride kernekapital. Her viser tallene, at gruppe 1 institutterne historisk har betalt en rente på deres efterstillede kapital, der er ca. ½ pct. point lavere end gruppe 2 institutter og ca. 1½ pct. point lavere end gruppe 3 institutter.

Når der tages hensyn til, at kernekapital er mere risikofyldt end supplerende lånekapital, understøtter tallene en spredning på op til 2 ¼ pct. point for kernekapital. Der findes ikke tal for afkastet på supplerende kapital og hybrid kernekapital for gruppe 4 institutterne.